

Lovforslag nr. L 278. Fremsat den 12. april 2000 af justitsministeren (Frank Jensen)

## Forslag

til

# Lov for Grønland om ansvarsforholdene på medieområdet

§ 1. Grønlands Hjemmestyre fastsætter ved landstingslov nærmere regler om ansvarsforholdene på medieområdet i Grønland, herunder regler om borgernes ret til genmæle, regler for god presseskik og regler om oprettelse af et grønlandsk pressenævn.

§ 2. Loven træder i kraft den 1. januar 2001.

*Stk. 2.* Medieansvarsloven, som sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 39 af 20. januar 1997, forbliver i kraft, indtil lovens bestemmelser ophæves ved landstingslov udstedt af Grønlands Hjemmestyre.

## Bemærkninger til lovforslaget

### Almindelige bemærkninger

#### 1. Lovforslagets formål og indhold

Formålet med lovforslaget er at overføre kompetencen til at fastsætte regler om ansvarsforholdene på medieområdet til Grønlands Hjemmestyre. Forslaget indebærer således, at hjemmestyret får kompetence til at fastsætte regler svarende til, hvad der er fastsat i medieansvarsloven.

#### 2. Baggrunden for lovforslaget

Ifølge § 7 i lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre kan rigsmyndighederne efter forhandling og med tilslutning fra hjemmestyret ved lov bestemme, at sagsområder, der ikke er nævnt i bilaget til loven, overgår til hjemmestyret efter reglerne i lovens § 4, stk. 2 og stk. 4 (uden statstilskud) eller efter reglerne i lovens § 5 (med statstilskud).

Afgørelsen af, hvilke sagsområder der skal overgå til hjemmestyret, træffes ud fra hensynet til rigsheden og til, at hjemmestyret får en udstrakt indflydelse på områder, der særligt berører grønlandske forhold, jf. hjemmestyrelovens § 7, stk. 2.

Medieansvarsområdet er i dag et rigsansliggende, og det gældende retsgrundlag er medieansvarsloven, som sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 39 af 20. januar 1997.

Grønlands Landsting drøftede på sin forårssamling i 1996 spørgsmålet om en overdragelse af sagsområ-

det. Der var i Landstinget enighed om, at kompetencen til at fastsætte regler inden for medieansvarsområdet skulle søges overført til hjemmestyret. Landstinget bemyndigede derfor Landsstyret til at indlede forhandlinger med rigsmyndighederne herom.

Landsstyret har i overensstemmelse hermed anmodet Justitsministeriet om, at sagsområdet overføres til hjemmestyret.

Justitsministeriet finder ikke, at hensynet til rigsheden taler imod, at medieansvarsområdet overgår til hjemmestyret. Justitsministeriet kan derfor tilslutte sig, at den regelfastsættende og administrative kompetence på dette sagsområde overføres til Grønlands Hjemmestyre i medfør af hjemmestyrelovens § 7, jf. § 4, stk. 2 og 4.

#### 3. Administrative og økonomiske konsekvenser

Forslaget indebærer, at Grønlands Hjemmestyre afholder alle udgifter, herunder udgifter til det grønlandske pressenævns virksomhed, ved overførelse af sagsområdet. Også efter den hidtil gældende ordning har Grønlands Hjemmestyre afholdt udgifterne til det grønlandske pressenævns virksomhed.

På den baggrund har lovforslaget ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for staten.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet eller borgerne og indeholder ikke miljømæssige konsekvenser eller EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/ Mindre udgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen EU-retlige aspekter	

#### 4. Hørte myndigheder mv.

Et lovudkast har været sendt til høring hos Grønlands Hjemmestyre, Politimesteren i Grønland, Landsdommeren i Grønland, Rigsadvokaten, Grønlands Presseforening, Danske Dagblades Forening samt Dansk Journalistforbund.

#### Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

##### Til § 1

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kompetencen til at fastsætte regler om ansvarsforholdene på medieområdet overføres til hjemmestyret.

Afgrænsningen af det sagsområde, der foreslås overført til hjemmestyret, svarer til medieansvarsløvens område. Det betyder, at der vil kunne fastsættes nærmere regler om det presseretlige ansvarssystem både for så vidt angår det erstatningsretlige og det kri-

iminalretlige ansvar. Desuden vil der kunne fastsættes regler om presseetik, adgangen til genmæle og om Pressenævnets virksomhed.

##### Til § 2

##### Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2001.

##### Til stk. 2

Forslaget indebærer, at de regler om medieansvar, der gælder for Grønland på nuværende tidspunkt, jf. herved anordning nr. 39 af 20. januar 1997, forbliver i kraft, indtil hjemmestyret har gennemført lovgivning på det sagsområde, der er afgrænset af lovforslagets § 1.

Til lovforslag nr. L 278. Skriftlig fremsættelse (12. april 2000)

**Justitsministeren (Frank Jensen):**

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

*Forslag til lov for Grønland om ansvarsforholdene på medieområdet.*

(Lovforslag nr. L 278).

Formålet med lovforslaget er at overføre kompetencen til at fastsætte regler om ansvarsforholdene på medieområdet til Grønlands Hjemmestyre.

Medieansvarsområdet er i dag et rigsansliggende, og det gældende retsgrundlag er medieansvarsloven, som er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 39 af 20. januar 1997.

Grønlands Landsting drøftede på sin forårs-samling i 1996 spørgsmålet om en overdragelse af sagsområdet. Der var i Landstinget enighed om, at kompetencen til at fastsætte regler inden for medieansvarsområdet skulle søges overført til hjemmestyret, og Landstinget bemyndigede derfor Landsstyret til at indlede forhandlinger med rigsmyndighederne herom.

Landsstyret har i overensstemmelse hermed anmodet Justitsministeriet om, at sagsområdet overføres til hjemmestyret, og dette lovforslag er udarbejdet i overensstemmelse med hjemmestyrets anmodning.

Forslaget indebærer, at hjemmestyret får kompetence til at fastsætte regler svarende til, hvad der er fastsat i medieansvarsloven. Det betyder, at hjemmestyret vil kunne fastsætte nærmere regler om det presseretlige ansvarssystem både for så vidt angår det erstatningsretlige og det kriminalretlige ansvar. Desuden vil der kunne fastsættes regler om presseetik, adgangen til genmæle og om Pressenævnets virksomhed.

Der har under høringen over lovforslaget fra pressens side været peget på, at henvisningen i

lovforslaget til, at hjemmestyret fastsætter regler for god presseskik, kunne opfattes som en opfordring til hjemmestyret om ved landstingslov at fastsætte generelle presseetiske regler. Man har fra pressens side fundet det bekymrende, hvis fastlæggelsen af, hvad der skal forstås ved god presseskik, skulle tilkomme hjemmestyret og ikke – som i Danmark – medierne selv (for så vidt angår generelle, presseetiske regler) og Pressenævnet (for så angår spørgsmålet om, hvorvidt mediernes indhold og handlemåde i en konkret sag er i strid med god presseskik).

Hensigten med at henvise til bl.a. regler om god presseskik i lovforslaget er imidlertid alene at foretage en *afgrænsning* af det sagsområde, der overføres til hjemmestyret. I modsat fald kunne det give anledning til tvivl, om dele af sagsområdet fortsat skulle betragtes som et rigsansliggende og dermed ikke kunne reguleres af hjemmestyret. Hertil kommer, at det i en lov om overdragelse af et sagsområde til hjemmestyret ikke vil være rigtigt at lægge snævre bindinger på hjemmestyrets fremtidige regulering af det overdragne sagsområde.

Samlet betyder lovforslaget således, at Grønlands Hjemmestyre får kompetence til at foretage den samme regulering, som Folketinget kan foretage på medieansvarsområdet i Danmark. Det vil herefter være op til hjemmestyret at afgøre, hvordan reglerne om medieansvar skal udformes, men det skal naturligvis ske inden for rammerne af grundlovens og menneskerettighedskonventionens regler om ytringsfrihed mv.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.